

OBSAH

---

1. KAPITOLA ÚVODNÍ	9	Koloidy	61
Účel knihy	9	Struktura koloidní částice	62
Co je mikrobiologie	10	Protoplasma jako polykoloidní systém .	64
Rozdělení mikrobiologie	11	Isoelektrický bod	65
2. HISTORIE	14	Velký vnitřní povrch koloidů	65
Starověk	14	Voda	65
Medicina v Indii	14	Enzymy	66
Knihy Mojžíšovy	17	Adaptivní enzymy	69
Egyptané, Řekové, Římané	19	Autolysa	70
Arabové	22	Přijímaní potravy	70
Začátek novověku	23	Biotonus	71
Antonius van Leeuwenhoek	26	Reservní látky	71
Po Leeuwenhoekovi	31	Bakterie a zákon entropie	73
XIX. století	32	Epiktesis	74
Historie jednoho mikroba	34	Barviva bakterií	74
Přehled objevů v mikrobiologii	36	Trocha biologických číselných údajů .	77
Další objevy	37	Co je život?	77
Natura in minimis maxima	38		
3. BIOCHEMIE BAKTERIÍ	39	4. MORFOLOGIE BAKTERIÍ	79
Co je buňka?	39	Tvar a velikost bakterií	79
Bakteriální buňka	39	Specifická váha	81
Biogenní prvky	39	Velikost buněk	81
Význam umělých radioaktivních isotopů v biologii	41	Zooglea	82
Polární skupiny	42	Rychlosť množení	86
Glycidy	43	Příčiny buněčného dělení	86
Synthesa glycidů bakteriemi	47	Buněčná teorie	87
Lipidy	48	Vznik tkání	87
Synthesa lipidů	50	Eutelie	88
Protidy	51	Blána bakteriální	88
Periodicitá ve složení bílkovinné molekuly	55	Jádro bakterií	88
Synthesa protidů	59	Nukleální reakce u Akaryont	90
Jedlé kvasnice	60	Abnormní formy bakterií	91
Koloidní stav plasmy	60	Spory	94
		Pohyb bakterií	98
		Pohlavní množení bakterií	102
		Vývojové cykly bakterií	105

Bakteriální kolonie	108	Fosfopyridinnukleotidy	176
Satelitické kolonie	111	Pimelová kyselina	176
Tvorba slizovitého valu u bakterií	111	Pyridoxin	176
Mukosní kolonie	112	Riboflavin	177
Pin-point kolonie	112	Uracil	177
G-kolonie	112	Listová kyselina	177
Pohyblivé kolonie	112	Extrakt z <i>Mycobacterium phlei</i>	177
Dissociace u bakterií	113	Sporogenní faktor	177
M-koncentrace	115	Ascorbová kyselina	178
Nesmrtevnost bakterií	118	Biochemická genetika (genochemie) v mikrobiologii	179
5. FYSIOLOGIE	119	6. ROZKLADNÁ ČINNOST MIKROBŮ	181
Respirace	119	Autotrofie až parasitismus	181
Oxydoredukční potenciál	138	Kvašení alkoholové	182
Ekonomický koeficient dýchání	140	Kvašení octové	193
Nízkomolekulární katalysátory	141	Kvašení mléčné	196
Osmotický tlak	142	Kvašení propionové	198
Plasmolyza a plasmoptysa	143	Kvašení máselné	198
Fisiologický roztok	144	Kvašení štavelové	201
Organismy a teplo	145	Kvašení citronové	201
Theorie odumírání bakterií teplem	151	Kvašení glukonové	201
Thermofilní organismy	152	Kvašení slizké (hlenové)	202
Působení tlaku	156	Rozklad celulosy	202
Thigmotaxe	157	Rozklad ligninu	210
Koncentrace vodíkových iontů	157	Kvašení butanolacetonové	210
Gurwitschovy paprsky	160	Kvasná činnost hub	211
Nekrobiotické paprsky	161	Rozklad pektinu	214
Ultrafialové záření	161	Rozklad uhlí a uhlovodíků	215
Záření kovových ploch	162	Karbonisace	219
Záření radioaktivní a Roentgenovo	162	Vznik nafty	221
Působení světla na bakterie	163	Rozklad bílkovin	222
Fotodynamie	165	Ptomainy, jedy mrtvolné	229
Bioluminiscence	165	Cikání jako pojidači zkaženého masa	230
Bakterie světélkující	166	Mumie	231
Vliv elektřiny	168	Hřbitovy	234
Ultrazvuk	169	Košerování dobytka	234
Vonné mikroby	170	Rozklad močoviny	234
Biotica	171	Štěpení tuků	236
Adenin	173	Denitrifikace	237
B-Alanin	173	Desulfurikace	239
Kyselina P-aminobenzoová	173	Arsen redukující plísně	240
Biotin	174	Bakterie tvořící uhličitan vápenatý	242
O-Heterobiotin	174	Rozklad hornin	243
Glutamin	174	Rozklad bakterií	246
Haematin	174	Polarografická analýza rozkladných procesů	247
Meso-inositol	174		
L-leucin	175		
Nikotinamid	175		
Pantothenová kyselina	175	7. AUTOTROFNÍ BAKTERIE	248

Pojem autotrofie	248	Odstraňování prachu	305
Nitrifikační bakterie	248	Čištění vzduchu od zárodků	306
Autotrofní sircné bakterie	250	Antisepse	306
Železité bakterie	254	Bakteriostasis	307
Bakterie methanové	258	Desinfekce	309
Bakterie oxydující CO	259	Sterilisace	312
Vodíkové bakterie	259	Autoklavy	314
Které organismy byly první na zemi .	261	Resistance spor vůči teplotě	316
8. KULTIVACE BAKTERIÍ	264	Asepse	316
Bakteriální kultura	264	Pasteurisace	317
Princip elektronoskopu	267	Desodorace	318
Kultivace půdních mikrobů	272	Desinsektace a deratisace	318
Půdy křemičité	273	Konservování	319
Kultivace kvasinek a plísni	275	Vysušení	320
Půdy elektivní	276	Jedy	320
Ascites	277	Oligodynamie	322
Monotherm	277	Stimulativní účinek jedů	322
Kultura anaerobů	277	Menotoxiny	323
Isolace mikrobů	277	Chemické baktericidní prostředky	324
Sbírky mikrobů	278	Toxicita kationtů	332
Vitalita mikrobů v kultuře	278	Organická desinficientia	333
Příčiny pomalého klíčení mikrobů .	280	Fenolové koeficienty	336
Průběh množení mikrobů v tekutých pro- středích	280	Princip toxicity antiseptik	339
9. MIKROSKOPICKÁ TECHNIKA	283	Ochranný vliv bílkovin při desinfekci .	343
Methody mikroskopické techniky	283	Povrchové napětí a desinfekce	345
Pozorování in vivo	283	Antisepse a znečištění	345
Negativní zobrazování	284	Synergismus chemický a osmotický při antisepsí	345
Pozorování v zástinu	285	Synergismus organických kyselin	346
Vitální barvení	286	Filtrace bakterií	348
Fixování a barvení bakterií	287	Sterilisace centrifugováním	351
Gramovo barvení	289	Sterilisace světlem	352
Barvení spor	290	Nespecifická (popudová) terapie	352
Barvení acidoresistentních	291	Bakteriální vitaminy	354
Barvení kapslí a pouzder	292	Chemotherapie	361
Barvení tělisek metachromatických .	292	Chemoresistentní kmeny	369
Barvení řasinek	292	Deriváty kyseliny sulfanilové	370
Fluorescenční barvení	294	Antibiosa mikroorganismů	379
Elektronový mikroskop	294	Biogenní hydroperoxyd jako antibioticum .	381
10. BOJ PROTI MIKROBŮM	297	Antibiosa u rodu <i>Actinomyces</i>	384
Základní pojmy	297	Penicillin	385
Čistotnost se stanoviska bakteriologie .	297	Streptomycin	393
Hygiena ženy	301	Ostatní antibiotica	394
Čištění dutiny ústní	304	11. SYMBIOSA	396
Mytí rukou	304	Pojem symbiosy	396
Čištění stěn bytu	305	Leguminosy a bakterie	399
		Symbiosis olše a jiných rostlin	407
		Symbiotické bakterie v listech	407

Bakterie a houby v symbioze	410	13. MIKROBY V HOSPODÁŘSTVÍ PŘÍ-	
<i>Cyanophyceae</i> jako symbionti	410	RODY	436
Mykorhiza u orchidejí	411	Harmonie života v přírodě	436
Mykorhiza lesních stromů	414	Vyčerpání biogenních prvků	436
Aleuron	416	Uhlík	437
Lišejníky	417	Kyslík	437
Symbiosis mikroorganismů se živočichy .	418	Vodík	438
Symbiosa mikroba s mikrobem	421	Dusík	438
Symbiosa a látky vzrůstové	422	Síra	438
 12. MIKROBY EPIFYTHICKÉ	426	Fosfor	439
Různé stupně heterofismu	426	Biogenní kationty	439
Mikroflora kůže	426	Nahromadění mrtvol	440
Mikroflora nosu a úst	427	Hrobníci přírody	440
Mikroflora vaginy	428	Význam parazitů	441
Mikroflora zažívacího traktu	428	Dissipace energie	443
Epifythické mikroby na rostlinách . . .	432	Jan Neruda o koloběhu života	443
Mikroby v koželužství	433		